

Jaarverslag 2020

Inleiding

Het jaar 2020 was een bijzonder jaar door de Covid-19-pandemie. In maart ontstond een voor iedereen ongekennde situatie. Fysieke ontmoetingen werden drastisch ingeperkt en het zoveel mogelijk vanuit huis werken werd de norm. Ook De Sluipwijkse Plassen werd met de gevolgen geconfronteerd, met name wat betreft de fysieke bijeenkomsten. Bestuur en leden hebben elkaar in 2020 niet ontmoet, het contact verliep via de e-mail of vond telefonisch plaats. Het bestuur heeft zich ingespannen op deze wijze de leden zo goed mogelijk op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen en zaken die speelden.

Het bestuur

In 2020 vergaderde het bestuur achtmaal, waarvan zeven digitaal. Het bestuur bestaat uit voorzitter Hans Richters, secretaris Joop Gravesteijn, penningmeester Six van Leeuwen en de leden Jan Schouten en Frans van Eijk. Het bestuur wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris, Marijke van Riel.

Algemene Ledenvergadering 2020

Het is gebruikelijk dat de Algemene Ledenvergadering (ALV) in mei of juni wordt gehouden. In mei moest het bestuur de leden laten weten, dat gezien de Covid-19-maatregelen de vergadering werd opgeschort in de hoop dat in het najaar wel een fysieke bijeenkomst zou kunnen worden georganiseerd. Helaas bleek ook dit niet haalbaar. Om deze reden zijn op 16 oktober de volgens de statuten verplichte jaarlijks aan de leden ter goedkeuring voor te leggen stukken en herbenoeming van een bestuurslid via de e-mail gecommuniceerd. Het betrof:

- De goedkeuring van het jaarverslag 2019.
- De goedkeuring van de jaarrekening 2019 en begroting voor 2020 (de kascontrole werd uitgevoerd door de heren Straver en van Schagen).
- De herbenoeming van de aftredend secretaris Joop Gravesteijn.

In het begeleidende bericht werd aangegeven, dat de leden bezwaar konden maken en/of wijzigingen konden voorstellen tot 1 november. Er werden echter geen reacties ontvangen. Op grond hiervan stelde het bestuur vast, dat de leden zich in de inhoud van de stukken en de herbenoeming van Joop Gravesteijn konden vinden.

Extern overleg

De Sluipwijkse Plassen nam aan onderstaande overleggen deel:

- Stichting VEEN. In het bestuur van Stichting VEEN zijn de gemeente, de eigenarenverenigingen en de SWRP (Stichting Watersport Reeuwijkse Plassen) ieder met twee mensen vertegenwoordigd, zo ook De Sluipwijkse Plassen. De penningmeester van De Sluipwijkse Plassen is sinds het najaar van 2017 ook de penningmeester van VEEN.
- Convenantoverleg van Stichting VEEN. In deze bijeenkomst bespreken de wethouder, voorzitters van de eigenarenverenigingen en SWRP actuele zaken en ontwikkelingen die in het gebied spelen. De voorzitter neemt hieraan deel.
- Overlegplatform Toekomst Reeuwijkse Plassen (OTRP). De voorzitter en een van de leden zijn bij dit overleg aanwezig.
- Veenweide Convenant Gouwe Wiericke. Dit convenant is een samenwerkingsverband tussen de Provincie Zuid-Holland, een aantal gemeenten en waterschappen om de problemen rond het veenweidegebied tussen de Hollandse IJssel, Meije en Gouwe integraal aan te pakken. In het overleg wordt een aantal zaken met betrekking tot recreatie, natuur en economie in dit deel van de provincie besproken. De Sluipwijkse Plassen is als maatschappelijk partner bij dit overleg betrokken. De voorzitter en secretaris wonen het overleg bij.
- Projectgroep Natuurbeheer en -herstelvisie Reeuwijkse Plassen (Gebiedsvisie). De penningmeester en voorzitter nemen hieraan deel.

- Klankbordgroep Natuurbeheer en -herstelvisie Reeuwijkse Plassen (Gebiedsvisie). De secretaris en een van onze leden hebben hierin zitting.
- Dorpsteam Sluipwijk. De voorzitters informeren elkaar over zaken en ontwikkelingen die in het gebied gaande zijn of op stapel staan.

In 2020 vonden de overleggen voornamelijk digitaal plaats.

Stichting VEEN

In 2020 kwam Stichting VEEN negenmaal bijeen. VEEN heeft een onafhankelijk voorzitter. De ambtelijk secretaris, die tevens de penningmeester ondersteunde, nam in september afscheid. Er is geen nieuwe ambtelijk secretaris benoemd.

Vaarontheffingen en handhaving

Covid-19 leidde tot een toename van recreatie in het plassengebied. Er werd niet alleen meer gefietst en gewandeld maar ook gevaren.

In 2020 werden 3.634 jaarontheffingen uitgegeven (3.145 in 2019) en 516 “ontheffingen voor een week of korter” (320 in 2019). Van de jaarontheffingen werden er 3.407 digitaal aangeschaft en van de “ontheffingen voor een week of korter” 272. Voor commercieel gebruik werden 32 jaarontheffingen (31 in 2019) verstrekt. Er werden geen commerciële “ontheffingen voor een week of korter” uitgegeven.

De handhaving is in handen van de BOA's, in samenwerking met de politie. De BOA's beschikken over een “eigen” handhavingsboot en controleren op onder andere vaarbewijzen, vaarontheffingen, snelheid, gedrag van jeugdigen en het op verboden plaatsen aanleggen. Alleen de politie is gerechtigd ook te controleren op het gebruik van alcohol.

Tweemaal per jaar wordt het vaartoezicht onder leiding van de burgemeester geëvalueerd door de betreffende ambtenaar van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, de BOA's, de politie en vertegenwoordigers van Stichting VEEN. Het tweede overleg in het najaar van 2020 vond digitaal plaats.

Stimuleringsregeling Reeuwijkse Plassengebied (SRP)

De SRP is een subsidieregeling van VEEN waarmee de opbrengst van de vaarontheffingen kan worden ingezet voor een financiële bijdrage aan projecten voor natuurbehoud en natuurherstel. Met het oog op de in ontwikkeling zijnde “Natuurbeheer en -herstelvisie Reeuwijkse Plassen” (zie hierna) is de SRP tot eind 2021 stopgezet. Het bestuur wil de besteding van de financiële middelen in samenhang met de verschillende opties voor verbetering van natuur- en cultuurwaarden heroverwegen.

Gebiedsdeals

De provincie heeft in 2014 aan Stichting VEEN een subsidie toegekend voor de Gebiedsdeal Reeuwijkse Plassen en Veenweiden Fase 1. Voor de financiering is uitgangspunt, dat de provincie 50% van de kosten van een project betaalt en de lokale partij(en) de andere 50%. Afspraken hierover staan bekend als “Gebiedsdeals”.

De Gebiedsdeal Fase 1 omvat onder meer opknappen van eilanden, educatieve projecten, workshops (beheer, baggeren) en een kanoverbinding tussen de Enkele Wiericke en het plassengebied. Voor de uitvoering stelde VEEN de Stuurgroep Gebiedsdeal in.

In de periode 2016–2020 werden projecten die voorzien in herstel van oevers en eilanden en verbetering van de veiligheid bij de (nieuwe) brug in de Nieuwenbroeksedijk aangepakt.

In 2018 startte de voorbereiding voor een kanoverbinding tussen de Enkele Wiericke en het plassengebied. De tegen de verleende vergunning ingediende bezwaarschriften werden door de gemeente afgewezen, evenals het daarna ingestelde beroep bij de rechtbank. Eind 2020 is de kanoroute gerealiseerd.

Covid-19 leidde er ook toe, dat niet alle projecten voor het einde van de subsidietermijn (eind december 2020) konden afgerond. De provincie heeft ingestemd met een verlenging tot 31 december 2021.

In samenspraak met de Groenalliantie Midden-Holland, eigenaar van het recreatieterrein aan de Twaalfmorgen, werd eind 2015 voor het herstel van de daghaven een tweede subsidie (Gebiedsdeal Fase 2) door de provincie toegekend. Het herstel van de daghaven werd in 2017 afgerond. In de overeenkomst met de Groenalliantie voor het herstel van de daghaven werd ook een inspanningsverplichting opgenomen voor het herstel van een nabijgelegen

particuliere legakker. Na de instemming van de eigenaar van de legakker zijn de herstelwerkzaamheden in 2020 uitgevoerd.

“Natuurbeheer en -herstelvisie Reeuwijkse Plassen” (Gebiedsvisie)

In de afgelopen decennia hebben eigenaren en hun verenigingen, de gemeente, provincie, het hoogheemraadschap en diverse organisaties zich ingezet voor en geïnvesteerd in behoud en herstel van eilanden en oevers in het plassegebied. Maar hoe kunnen de herstelde gebieden en verder natuurbehoud en -beheer veiliggesteld worden? Stichting VEEN heeft daartoe contact gelegd met Foundaton Adessium en deze organisatie bereid gevonden het benodigde bedrag beschikbaar te stellen voor een “Gebiedsvisie Reeuwijkse Plassen”. De visie werd in 2019 in opdracht van VEEN opgesteld door Bureau Waardenburg onder begeleiding van een projectgroep. Het was een eerste stap die uiteindelijk moet leiden tot een plan van aanpak. Omdat hiervoor draagvlak bij en samenwerking met alle partijen belangrijke voorwaarden zijn, werd ook een klankbordgroep ingesteld. De projectgroep bestaat uit vertegenwoordigers VEEN en Adessium. De klankbordgroep omvat personen, die bij het gebied betrokken organisaties en verenigingen vertegenwoordigen en/of specifieke kennis van het gebied inbrengen.

Op 16 december 2019 werd de concept visie in een extra ALV van De Sluipwijkse Plassen besproken. De aanwezigen waren positief over de uitgangspunten en hoofdlijnen en dachten constructief mee. De suggesties en kanttekeningen waren voor het bestuur zeer waardevol en werden samengevat in een reactie naar de projectgroep.

In het voorjaar van 2020 werden de reacties van alle betrokkenen door de projectgroep verwerkt en voorgelegd aan de klankbordgroep. De afstemming met en de uiteindelijke instemming van de betrokken partijen kostten gezien de diversiteit en daarmee gemoeide belangen veel tijd. Uiteindelijk lag eind 2020 een nieuwe visie op tafel, die in januari 2021 werd vastgesteld door Stichting VEEN.

De leden zijn gedurende het proces door middel van nieuwbrieven geïnformeerd over de gang van zaken. De definitieve Gebiedsvisie met de titel “De Reeuwijkse Plassen: uniek verleden, evenwichtige toekomst” is digitaal en per post aan de leden toegestuurd.

Toekomstvisies Gemeente en Dorpsteam Sluipwijk

De gemeente heeft de wettelijke verplichting burgers te betrekken bij het ontwikkelen van een toekomstvisie. In 2020 is hiermee gestart door middel van een enquête waaraan alle inwoners konden deelnemen en het verzoek aan de dorpssteams van alle kernen mee te denken. In een aantal digitale bijeenkomsten (webinars) werden de resultaten besproken. De leden zijn door middel van het doorzenden van de via het Dorpsteam digitaal verspreide berichten hierover geïnformeerd. Een aantal bestuursleden en leden heeft aan de webinars deelgenomen. Het is van belang dat de toekomstvisie van de gemeente, het Dorpsteam en de Gebiedsvisie van Stichting VEEN goed op elkaar worden afgestemd.

Hoogheemraadschap van Rijnland

Ontwerp Keur Rijnland 2020 en de daarbij behorende uitvoeringsregels

In januari lagen de keur voor 2020 en de daarbij behorende uitvoeringsregels ter inzage. De Sluipwijkse Plassen heeft op twee punten een zienswijze ingediend, waaronder een bezwaar tegen het toestaan van het door demping versmallen van watergangen van 4 naar 2,5 m. In zijn reactie gaf Rijnland aan hier voorlopig van af te zien.

Ontwerplegger ondersteunende kunstwerken

In juli hebben De Sluipwijkse Plassen, de VWR en Gravekoop een gezamenlijke zienswijze ingediend voor de ontwerplegger ondersteunende kunstwerken. Na een algemene kanttekening werden zes onderdelen voorzien van opmerkingen en/of vragen. In september werd de reactie van Rijnland ontvangen. De vragen zijn beantwoord en bijna de helft van de opmerkingen heeft geleid tot een aanpassing.

Ontwerp legger oppervlaktewateren

De Sluipwijkse Plassen heeft in december een zienwijze ingediend op deze ontwerp legger. Het betrof de vraag waarom bij vijf van de acht vaarverbindingen het onderhoud bij Rijnland ligt en bij de overige drie bij de aangeland (eigenaar). In 2021 werd de reactie van Rijnland ontvangen. Het antwoord luidde, dat Rijnland alleen die watergangen onderhoudt die een

belangrijke rol hebben in de water aan- en afvoer. Vijf van de acht vaarverbindingen vallen daar onder, de overige drie niet.

Informatieavond Kader Richtlijn Water Fase 3 (KWR3) d.d. 19 februari

De kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater zijn essentieel voor de kwaliteit van de leefomgeving. Ook economisch is het van groot belang. Omdat ook de Europese Unie dit belangrijk vindt, hebben alle lidstaten met elkaar afspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). In 2027 moeten alle lidstaten aan strengere normen voor de waterkwaliteit en ecologie voldoen. De hiervoor te nemen maatregelen verlopen in drie fasen. Iedere fase beslaat zes jaar (2010-2015, 2016-2021 en 2022-2027). Per fase neemt Rijnland in een aantal plassen en meren maatregelen. In de eerste fase zijn maatregelen genomen in de Nieuwkoopse en Reeuwijkse Plassen en het Stein/Oukoop Weidegebied. De aanpak richtte zich vooral op het weer helder krijgen van het water, wat goed is voor planten en dieren. In de tweede en derde fase werden andere wateren onder handen genomen.

Op de informatieavond werd de stand van zaken in het plassengebied toegelicht. Niet alle genomen maatregelen hebben het gewenste effect gehad. De waterkwaliteit is weliswaar verbeterd, maar voldoet nog niet aan de KWR-normen. De fosfaatbelasting bijvoorbeeld blijft hoog, met name door veenoxidatie en de aanwezigheid van grote aantallen watervogels, twee factoren die moeilijk zijn te beïnvloeden. Onderzocht wordt welke maatregelen alsnog mogelijk zijn. Wellicht is ook meer tijd nodig?

Verder kwam de relatie met het Waterplan van de Provincie Zuid-Holland ter sprake. De provincie let bij de wateraanpak ook op andere aspecten, zoals de natuur, economie en ruimtelijke ordening. Hiertoe stelt de provincie spelregels op en legt doelen vast voor goed waterbeheer. Daarbij is het waterschap verantwoordelijk voor waterkwaliteit en kwantiteit.

Visserij

In 2017 zag het “Visstandbeheerplan 2017-2026” het licht. Hier droegen zowel deelnemers van de Visserijpool als De Schakel aan bij. In het plan staat een aantal maatregelen opgenomen, die moeten leiden tot een duurzame en voor de Reeuwijkse Plassen kenmerkende visstand. Dit vraagt inzet van alle betrokken partijen. Naast de beroeps- en sportvissers zijn dit het hoogheemraadschap, de gemeente en de particuliere eigenaren die visrechthebbende zijn.

De eerste stap werd in het najaar van 2019 gezet. Op uitnodiging van en in samenwerking met Rijnland is de visstand gemonitord in alle plassen met uitzondering van Broekvelden/Vettenbroek. Aan de monitoring namen zowel vissers van De Schakel als de Visserijpool deel. De rapportage is begin 2020 door De Schakel, de Visserijpool en de gemeente met Rijnland besproken. Helaas haalde Covid-19 een streep door een volgende bespreking met Rijnland naar aanleiding van de opmerkingen en vragen van de vissers. Ook het overleg van De Schakel en Visserijpool over de verdere concretisering van het Visstandbeheerplan kon geen doorgang vinden.

Tot slot

Er zijn ingrijpende ontwikkelingen voor het plassengebied gaande, zoals de Gebiedsvisie van Stichting VEEN en de toekomstvisie van de gemeente. Deze roepen vragen op, er moeten afwegingen worden gemaakt en besluiten worden genomen. Het hierbij betrokken zijn van de leden stelt het bestuur niet alleen zeer op prijs, maar het kan ook alleen op deze manier gestalte geven aan een passend beleid, zowel voor de eigenaar als het gebied zelf. Er zijn veel, deels tegenstrijdige, belangen in het spel. Dat vraagt om een meedenken, dat is gericht op toekomstgericht samenwerken en dat soms wat water bij de wijn zal moeten worden gedaan. Maar alleen op deze wijze kunnen de kwaliteiten van het gebied gewaarborgd worden voor de toekomst. Het bestuur hoopt van harte ook in 2021 op de leden te kunnen rekenen in het kritisch meedenken en meepraten om zo gezamenlijk hieraan bij te dragen.

Het bestuur zegt de leden die in 2020 hebben meegedacht over visies en oplossingen en namens de vereniging hebben deelgenomen aan externe overleggen hartelijk dank. Door deze ondersteuning was het mogelijk onze stem te laten horen, een aantal taken tot uitvoering te brengen en de continuïteit te waarborgen.